

Klachtennummer 2013 Z-12 Schorsing. Bevoegdheden van de schoolleiding ten aanzien van schorsing en verwijdering van leerlingen. Zorgplicht van de school voor vervangend onderwijs en toelating tot een andere school van de leerling. Klacht deels gegrond en deels ongegrond.

Advies van de LKC RK van 19 juni 2013

Het toezicht van de school heeft gefaald. De school heeft zich niet gehouden aan de wettelijke voorschriften ten aanzien van een besluit tot schorsing van een leerling. De directeur heeft zijn bevoegdheden overtreden met betrekking tot besluiten die aan het schoolbestuur zijn voorbehouden, zoals die tot schorsing en verwijdering van leerlingen. De school is erg laks in verband met het verzorgen van vervangend onderwijs én het zorg dragen voor toelating van de leerling op een andere school.

De klacht is ingediend door K, klaagster, moeder van de minderjarige L, leerling van de School voor Praktijkonderwijs S te Z, en gericht tegen de heer A, directeur van S.

De inhoud van de klacht

L is op 15 januari 2013 op school in elkaar geslagen. Het beloofde toezicht van de school heeft bij herhaling gefaald.

De school heeft L op 15 januari 2013 geschorst, zonder diens ouders, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie schriftelijk in kennis te stellen van de reden en de duur van de schorsing. De school heeft de eerste brieven over de schorsing van L pas op 22 januari 2013 verzonden. L zat toen al een week thuis, terwijl een schorsing maar ten hoogste vijf dagen mag duren.

Het is heel moeilijk zo niet onmogelijk om met het schoolbestuur in contact te komen. Bij brief van 22 januari 2013 heeft het schoolbestuur aan klaagster kenbaar gemaakt voornemens te zijn L van school te verwijderen en voorts hem in afwachting van de definitieve verwijdering te schorsen. De brief van 22 januari 2013 is namens het schoolbestuur ondertekend door de heer A, die geen bestuurslid is. De ouders van een leerling ten aanzien van wie het voornemen bestaat die te verwijderen, hebben het recht om binnen zes weken door het schoolbestuur gehoord te worden over een door hen ingediend bezwaarschrift. Achteraf is gebleken dat klaagster op 22 februari 2013 over het door haar ingediende bezwaarschrift niet gehoord is door het schoolbestuur maar door de directeur, die werd bijgestaan door een juridisch adviseur.

De school is erg laks in het verzorgen van vervangend onderwijs en het vinden van een andere school voor L. Hij heeft eerst acht weken zonder huiswerk thuis gezeten. L zit op het ogenblik op een bovenschoolse voorziening, maar hij krijgt daar maar 16 lessen onderwijs per week, hetgeen veel te weinig is. Een andere school voor praktijkonderwijs is nog steeds niet voor hem gevonden.

L, geboren op 24 februari 1998, zit op de School voor Praktijkonderwijs S.

L is veel gepest en hiervan was de school op de hoogte. Op 15 januari 2013 werd hij tijdens de lessen op school in elkaar geslagen door T, een medeleerling. L's broer besloot na de ontvangst van een WhatsApp-bericht van L daarover meteen verhaal te gaan halen op T. L kreeg vervolgens een schorsing door S opgelegd.

Enige tijd voordat L door T werd afgetuigd, heeft T een andere leerlinge ernstig mishandeld. De bewuste leerlinge liep hierbij gescheurde enkelbanden op. Verder heeft T een leerling bedreigd. Deze heeft dat gemeld bij twee docenten, maar deze hebben naar aanleiding daarvan geen actie ondernomen.

In het reglement van de school staat dat er vanaf 8.00 uur tot 17.00 uur toezicht is

op school. S houdt zich daar niet aan. Bovendien handhaaft S een leerling op school van wie zij weet dat hij erg agressief gedrag vertoont, en verwijderd zij een leerling van de school die afgetuigd is en daarvan aangifte heeft gedaan bij de politie.

L is op 15 januari 2013 geschorst door de school. De school heeft zich hierbij niet gehouden aan de wettelijke voorschriften ter zake. Zo is de school verplicht om de ouders, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie schriftelijk te informeren over de reden en de duur van de schorsing. De school heeft dat pas na één week gedaan.

Verder dienen de ouders van de leerling een gesprek met directie over de schorsing te krijgen. Klaagster is hiervoor op 22 januari 2013 wel op school geweest, maar er werd haar slechts meegedeeld dat de school voornemens was L van school te verwijderen.

De brief van 22 januari 2013 waarin het schoolbestuur het voorgenomen besluit tot verwijdering van L kenbaar heeft gemaakt, is namens het schoolbestuur ondertekend door de heer A, de directeur van de school, die geen bestuurslid is.

De ouders van een geschorste leerling hebben het recht om binnen zes weken door het schoolbestuur gehoord te worden over hun bezwaar tegen een voorgenomen besluit tot verwijdering van een leerling. Achteraf is gebleken dat klaagster op 22 februari 2013 niet gehoord is door het schoolbestuur maar door de voornoemde heer A en een adviseur van hem.

De heer A en diens adviseur maken geen deel uit van het schoolbestuur.

Het valt aan te nemen dat zij bewust buiten het schoolbestuur om hebben gehandeld, waardoor sprake is van het plegen van fraude en valsheid in geschrifte.

L heeft de eerste acht weken zonder huiswerk thuis gezeten. Hij zit op het ogenblik op een bovenschoolse voorziening, maar hij krijgt daar maar 16 uren onderwijs per week, hetgeen veel te weinig is.

Na vijf maanden heeft S voor L nog steeds geen andere school voor praktijkonderwijs gevonden. Klaagster ziet graag dat S L toestaat op school terug te keren.

Het standpunt van aangeklaagde

De heer A heeft gemotiveerd op de klacht gereageerd. Hij heeft onder meer het volgende aangevoerd.

De school S zijn geen eerdere incidenten bekend waarvan klaagster dan wel L hebben aangegeven dat er sprake is geweest van pestgedrag tegenover L.

Op 15 januari 2013 heeft er voor de schoolpoort buiten het schoolterrein een ruzie plaatsgevonden tussen L en een medeleerling, T genaamd. De ruzie is niet de reden geweest van de voorgenomen verwijdering van L van S.

De reden van de voorgenomen verwijdering en de daaraan verbonden schorsing is gelegen in de gebeurtenissen die daarna hebben plaatsgevonden, de rol daarin van L en die van de andere gezinsleden.

Het is een Whatsapp-bericht van L geweest waardoor zijn broer, een voormalige leerling van S, naar school is gekomen om verhaal te halen, waarbij hij een luchtdrukwapen en een hond heeft meegenomen. De gemaakte camerabeelden bevestigen dat dit luchtdrukwapen mee het schoolgebouw is ingenomen. L's broer heeft het luchtdrukwapen laten vallen, waarna het wapen is opgeraapt door L's vader. Hij heeft het wapen daarop aan L gegeven.

L's broer is bij het betreden van de school opgevangen door een medewerker van de school. De medewerker heeft het wapen horen vallen, zonder te weten dat het om een wapen ging. Toen hij daar navraag naar deed, is door L gezegd dat het een stuk hout betrof dat ondertussen in de tuin zou liggen. L is degene geweest die het wapen opzij heeft geschopt. L wist bijgevolg dat er sprake was van een wapen en

waar dat zich bevond. Toen hij echter daarop werd aangesproken, heeft hij aangegeven dat het om een stuk hout ging. Als hij op dat ogenblik eerlijk had gezegd dat het een wapen betrof en waar het lag, dan was veel onrust voorkomen. L heeft dat niet gedaan: hij heeft gelogen over het feit dat het om een wapen ging en hij heeft niet verteld waar dit wapen zich bevond. L heeft dus medewerking verleend aan het verbergen van het wapen en er in elk geval voor gezorgd dat het wapen niet werd gevonden.

Korte tijd later verscheen ook klagster op haar brommer op het schoolplein. Zij is op ongecontroleerde en agressieve wijze de school binnen gegaan, op zoek naar T, de medeleerling met wie L ruzie had gekregen. Enkele medewerkers van de school hebben daarbij tevergeefs geprobeerd haar de toegang tot de aula van de school te beletten. Ook L's broer stormde achter zijn moeder de aula in. Uiteindelijk lukte het met vereende krachten van diverse medewerkers om L, zijn vader en moeder en zijn broer in een spreekkamer te krijgen. Ondertussen hebben enkele medewerkers de camerabeelden bekeken die waren gemaakt van de ingang van de school. Daarop zagen zij dat L's broer een wapen mee de school had ingebracht. Omdat voor de medewerkers niet duidelijk was of het wapen zich op dat moment nog in de school bevond, werd de politie gebeld.

Toen de politie arriveerde, begon L's broer te schreeuwen. Hij werd door de politie in de school in de boeien geslagen. Bij binnenkomst van de politie rende L naar de eerste verdieping van het schoolgebouw. Hij ging daar schreeuwend op zoek naar T. Daarbij uitte hij ernstige bedreigingen tegenover enkele leerlingen en medewerkers. Op zoek naar T is L diverse klaslokalen binnengegaan. De politie is achter L aangegaan en heeft ook hem in de boeien geslagen. Klagster reageerde op dat moment zeer emotioneel en zij gilde voortdurend, waardoor de situatie alleen maar escaleerde.

De leerlingen en de medewerkers van de school hebben de hele situatie als bijzonder bedreigend ervaren. Hun gevoel van veiligheid is door het gebeurde behoorlijk aangetast. Er was sprake van een wapen waarvan de school niet wist dat het een luchtdrukwapen betrof en evenmin waar het zich bevond. De politie is de school binnengevallen met een arrestatieteam. Er zijn een leerling en oud-leerling in het schoolgebouw gearresteerd en geboeid afgevoerd. Een en ander ging gepaard met een hoop commotie en geschreeuw, vooral van de ouders van L. Dit heeft ertoe geleid dat medewerkers lokalen op slot hebben gedaan omdat zij niet goed wisten wat er aan de hand was. Omdat het gerucht al snel de ronde deed dat er een wapen in het spel was, heerste er veel angst, hetgeen er zelfs toe heeft geleid dat mensen onder tafels zijn gaan zitten.

Een gevolg van het incident is geweest dat de school voor wat betreft het middagedeelte is gesloten. Alle leerlingen/ouders zijn in dat verband geïnformeerd over het incident. De volgende dag was de meest betrokken medewerker nog steeds niet in staat zijn werk te hervatten. Diverse medewerkers hebben zich voor begeleiding tot Slachtofferhulp moeten wenden. Sinds het incident hebben L's ouders een aantal gesprekken gevoerd op de school. Bij een aantal medewerkers zat de angst zo diep dat zij er op die momenten voor zorgden dat zij niet in de buurt van de ingang van de school waren of van de kamer waar de gesprekken plaatsvonden. Over het incident is in de krant geschreven en de burgemeester en de wethouder van onderwijs van de gemeente Z hebben de school een week later bezocht in verband met de aard en ernst van het incident.

De voorgenomen verwijdering van L is bovendien gebaseerd op het feit dat L al een keer eerder, in september 2012, geschorst is geweest vanwege het uitschelden en slaan van een leerkracht. Aan de voorgenomen verwijdering ligt verder ten grondslag dat de contacten die na het incident met de ouders hebben plaatsgevonden, de schoolleiding niet het vertrouwen hebben gegeven dat de onderlinge relatie herstelbaar is en in samenhang hiermee dat de veiligheid van de

school te waarborgen is. Ondanks de afspraak dat L niet meer op school zou verschijnen, is hij toch naar school gekomen en blijktens de gesprekken die de schoolleiding met de ouders na het incident heeft gevoerd, ontbreekt bij hen elk besef van de ernst van de situatie.

De heer A heeft aangevoerd dat de afwezigheid van L van 16 januari tot 22 januari 2013 niet het gevolg is geweest van een opgelegde schorsing maar van een afspraak die is gemaakt met de ouders op 15 en 16 januari 2013 bij wijze van een time-out. Gezien de aard en ernst van het incident van 15 januari 2013 was een afkoelingsperiode nodig. Deze afspraak is afgestemd met de leerplicht-ambtenaar.

De schorsing die bij schrijven van 22 januari 2013 is opgelegd en die direct verband houdt met het voorgenomen besluit tot verwijdering, is in een gesprek op 21 januari 2013 met de onderwijsinspectie besproken. Over het voorgenomen besluit tot verwijdering heeft op 22 januari 2013 een gesprek plaatsgevonden met L, zijn moeder en haar partner, waarbij het voornemen is kenbaar gemaakt om L van school te verwijderen. L, zijn moeder en haar partner zijn daarbij in de gelegenheid gesteld om hun reactie te geven op het voorgenomen besluit. Op die datum werd afgesproken dat het W College, een MBO-school te Z, als eerste school zou worden benaderd om te bezien of L daar kon worden geplaatst.

Meteen in de eerste week van zijn schorsing is L huiswerk aangeboden. De ouders hebben na enige tijd het huiswerk niet meer geaccepteerd. Als reden voor de weigering hebben de ouders aangegeven dat het aangeboden huiswerk niet op L's niveau zou liggen. In afwachting van een definitieve plaatsing op een andere school volgt L sinds maart 2013 onderwijs aan de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband VO C. L loopt in dat verband ook stage.

Het oordeel van de Commissie

De Commissie onderscheidt de klacht in de volgende vier onderdelen:

- a. het falende toezicht van de school;
- b. het zich niet houden aan de wettelijke voorschriften ten aanzien van een besluit tot schorsing van een leerling;
- c. het door de directeur overschrijden van zijn bevoegdheden met betrekking tot besluiten die aan het schoolbestuur zijn voorbehouden, zoals die tot schorsing en verwijdering van leerlingen;
- d. het erg lakse optreden van de school in verband met het verzorgen van vervangend onderwijs én het zorg dragen voor toelating van L op een andere school.

Ad a. De heer A heeft gesteld dat L op 15 januari vóór schooltijd op een plaats gelegen buiten het schoolterrein ruzie heeft gekregen met de bewuste medeleerling. Twee medeleerlingen hebben tegenover de schoolleiding verklaard dat de ruzie en vechtpartij tussen L en T zich voor de schoolpoort buiten het schoolplein op 15 januari 2013 hebben voltrokken. Op het schoolplein is iedere dag toezicht van 8.00 tot 17.00 uur. De heer A heeft er in dit verband op gewezen dat de ruzie en vechtpartij niet redengevend zijn geweest voor het besluit tot schorsing en het voornemen tot verwijdering van L.

Klaagster heeft naar het oordeel van de Commissie onvoldoende concrete feiten gesteld om aannemelijk te maken dat het toezicht van S heeft gefaald.

Weshalve de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond verklaart.

Ad b. Ter beoordeling aan de Commissie is of de school zich niet gehouden heeft aan het bepaalde in artikel 13 van het Inrichtingsbesluit WVO met betrekking tot schorsing. In artikel 13 van het besluit is vastgelegd dat het bevoegd gezag met

opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week kan schorsen, dat het schorsingsbesluit schriftelijk aan de leerling en ouders bekend wordt gemaakt, en dat de onderwijsinspectie van het schorsingsbesluit voor een periode langer dan één dag in kennis wordt gesteld.

De heer A heeft aangevoerd dat de afwezigheid van L van 16 januari tot 22 januari 2013 niet het gevolg is geweest van een schorsing in de zin van het Inrichtingsbesluit WVO maar van een afspraak die gemaakt is in gesprekken met de ouders op 15 en 16 januari 2013, dit bij wijze van een time-out. Er was een afkoelingsperiode nodig. Deze afspraak is afgestemd met de leerplichtambtenaar. In een gesprek op school is Ls moeder op 17 januari 2013 nogmaals uitgelegd dat de schoolleiding tijd nodig had om de rust op school te doen weerkeren en nader onderzoek te doen naar wat er precies gebeurd was op 15 januari 2013.

De onderwijsinspecteur is van het verloop van zaken op en na 15 januari 2013 op de hoogte gehouden. In een gesprek op 21 januari 2013 is de schorsing die bij schrijven van 22 januari 2013 is opgelegd en die direct verband houdt met het voorgenomen besluit tot verwijdering, met de onderwijsinspecteur afgestemd. Over een en ander heeft op 22 januari 2013 een gesprek plaatsgevonden met L, zijn moeder en haar partner.

De Commissie overweegt te dier zake dat de school op grond van de regelgeving een schorsing aan leerlingen kan opleggen. In het Inrichtingsbesluit WVO zijn ten aanzien van het treffen van een dergelijke maatregel ter bescherming van de rechten van de leerling en ouders de nodige procedurele waarborgen opgenomen. In de regelgeving is niet voorzien in het opleggen van een time-out.

De Commissie constateert dat S het besluit tot het opleggen van een time-out voor vier schooldagen met opgave van redenen aan Ls ouders in meerdere gesprekken heeft kenbaar gemaakt, en dat het besluit besproken is met de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspecteur. En voorts dat S daardoor in materiële zin naar de geest van het bepaalde in artikel 13 van het Inrichtingsbesluit WVO heeft gehandeld.

Naar het oordeel van de Commissie heeft de school gelet op de bijzonder hectische omstandigheden waarvan sprake is geweest, bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid kunnen besluiten tot het opleggen van de bestreden time-out aan L.

De Commissie verklaart dit klachtonderdeel daarom ongegrond.

Ad c. Klaagsters grieven dienaangaande houden samengevat in dat de heer A onzorgvuldig heeft gehandeld door met betrekking tot de schorsing en verwijdering van L taken en verantwoordelijkheden uit te oefenen die ingevolge de geldende wet- en regelgeving aan het bevoegd gezag toekomen.

Voor de Commissie is een gegeven dat blijkens het managementstatuut van de Stichting U de bevoegdheid tot het nemen van bepaalde besluiten, waaronder die tot schorsing en verwijdering van leerlingen, door het schoolbestuur gemandateerd is aan de directeur van de school.

Hoewel de Commissie niet gebleken is dat de heer A bij het te nemen besluit tot verwijdering van L zijn bevoegdheden heeft overschreden, acht de Commissie het onwenselijk dat de verantwoordelijkheid voor het besluit tot verwijdering van een leerling samenvalt met die voor het besluit op bezwaar.

Immers de positie van de heer A is ten aanzien van de besluitvorming inzake de verwijdering van een leerling zodanig centraal dat hij feitelijk kan fungeren als bezwareninstantie voor door hem zelf genomen besluiten. Hij heeft als het ware twee petten opgehad, hetgeen tot begrijpelijke onduidelijkheid en verwarring bij de ouders heeft geleid.

De Commissie verklaart dit klachtonderdeel gegrond, voor zover daarmee wordt betoogd dat ten aanzien van de besluitvorming betreffende de verwijdering van

leerlingen ongewenste rolvermenging dient te worden voorkomen. Voor het overige verklaart de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond.

Ad d. Klaagster heeft aangevoerd dat de school erg laks is in het verzorgen van vervangend onderwijs en het vinden van een andere school voor L.

De heer A heeft de stelling van klaagster uitvoerig gemotiveerd weersproken. De onderwijsinspecteur heeft S op 21 januari 2013 uitdrukkelijk gewezen op haar plicht L huiswerkopdrachten te verstrekken en voorts op het bepaalde in artikel 27, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs. Op grond van dat wetsartikel vindt definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

De Commissie is gebleken dat de school vanaf de eerste week van L's schorsing hem huiswerk heeft aangeboden en dat zij heeft zorg gedragen voor diens plaatsing op de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband VO C.

Voorts is gebleken dat over het plaatsen van L op een andere praktijkschool overleg gaande is van de heer A en het samenwerkingsverband met de praktijkscholen in B, S, G en H. De praktijkschool in B kent een wachtlijst en de praktijkschool in H durft toelating van L vanwege het gebeurde op 15 januari 2013 niet aan.

Alhoewel L al vanaf medio januari 2013, dus gedurende nagenoeg zes maanden, verstoken is van het volgen van onderwijs op een praktijkschool, kan naar het oordeel van de Commissie niet worden gezegd dat de school niet aan haar verplichtingen heeft voldaan of laks is geweest voor wat betreft het verzorgen van vervangend onderwijs en het vinden van een andere school voor L.

De Commissie tekent hierbij evenwel aan dat gelet op de lange duur van het gemis aan onderwijs op een praktijkschool en mede in aanmerking genomen L's begaafdheid het op de weg van de heer A blijft liggen om met de grootst mogelijk spoed en druk al het mogelijke te ondernemen om L uiterlijk met ingang van het schooljaar 2013-2014 geplaatst te krijgen op een praktijkschool in de regio.

De Commissie verklaart dit klachtonderdeel ongegrond.

Aanbevelingen

De Commissie is van oordeel dat het op de weg van de heer A blijft liggen om met de grootst mogelijk spoed en druk al het mogelijke te ondernemen om L uiterlijk met ingang van het schooljaar 2013-2014 geplaatst te krijgen op een praktijkschool in de regio.

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan om maatregelen te treffen die de rolvermenging betreffende het besluit tot verwijdering en de toetsing van dat besluit voorkomen, en voorts te bevorderen dat de heer A erin slaagt L op een praktijkschool in de regio geplaatst te krijgen, en om hem te adviseren daarbij de hulp van de onderwijsinspecteur in te roepen.